

BEDÆ PRESBYTERI

CIRCULI

AD DEPREHENDENDAS CUJUSQUE ANNI LUNAS PASCHALES AB ANNO 1 USQUE IN ANNUM
CHRISTI 1595.

(Vide inter Opera Bedæ Venerabilis, tom. I, col. 859, Patrologia tom. XC.)

FRAGMENTUM DE S. MARTIALI.

(Mabill. Act. Bened. VIII, 31, n. 3.)

MONITUM.

(Histoire littéraire de la France, tome. VII, pag. 181.)

L'auteur d'un sermon prêché à la dédicace de l'église de Saint-Pierre de Limoges, qu'on croit être Ademar de Chabanais, y copie un assez long passage d'un autre écrit d'Abbon. Ce passage roule sur le prétendu apostolat de saint Martial, et ne se lit dans aucun des ouvrages d'Abbon qui ont été imprimés. On ne voit point non plus qu'il ait pu trouver place dans les autres qui sont encore manuscrits. L'écrit où il se trouvait sera donc du nombre de ceux qui se sont perdus. Au reste, ce qu'Abbon dit dans ce passage, il l'avait pris des faux actes de saint Martial, comme il est aisé de s'en convaincre en conférant l'un à l'autre.

Si unus pater iste Martialis in cœna omnino sat A sed cum eisdem sancti Spiritus tunc suscepit cha-
mystica Christo conviva fuit, cœlestis panis sumens rismata et linguas multifidas : quibus subnixus,
reliquias ; cumque discipulorum collegia postea sur- tandem Petro comite pervenit Antiochiam, ac de-
gens tersit, lætus ipse præbuit linteamina. Neque hinc urbem Romæ. Qua derelicta, pertransivit ad
unquam refugit sacra contubernia, absque Thoma Galliam, cujus clara et nobilis est provincia Aquitania
piorum ex timida caterva unus. Quin imo cum pars magna, ubi perveniens, totius provinciæ
Christus peteret cœlestia, benedici meruit inter fit apostolus per cuncta sæcula.
astantium agmina. Nec choros laudantium sprevit,

APPENDIX AD SANCTUM ABBONEM.

CATALOGUS ABBATUM FLORIANENSIVM.

(BALUZ. *Miscell.* edit. Luc. I, 19.)

Incipiunt nomina abbatum Sanctæ Mariæ et Sancti Petri et domni Benedicti Florianensis
monasterii postquam primum ædificatum fuit.

Primus abbas Rigomarus habuit annos v. Secun- B	Quintus abbas Auderannus habuit dimidium an-
us abbas Mumolus annos xxx. Et infra istos xxx	num.
annos corpus Patris Benedicti allatum est de monte	Sextus Flatbertus habuit annos iii.
Cassino ab Aigulfo monacho anno 660 incarnationis	Septimus abbas Adalbertus habuit annos xxix.
Domini, regis Clodovei temporibus filii Dagoberti.	Octavus abbas Geilo annos xix.
Tertius abbas Leobardus habuit annos x.	Nonus abbas Medo habuit annos xxi.
Quartus abbas Ido habuit annum i et dimi-	Decimus abbas Rodufus habuit annos xix.
dium.	Undecimus abbas Ido annos ix.

Duodecimus abbas Magulfus annos xvi.

Tertius decimus abbas Fulradus annum i et dimidium.

Quartus decimus abbas Theodulfus annos xix et dimidium, qui a gloriosissimo imperatore Carolo ex Hesperia propter eruditionis scientiam qua pollebat. in Gallias adductus, Floriacensibus abbas et Aurelianensibus datus est pontifex. Hic itaque cum, ut diximus, eruditione præcipuus doctrinaque haberetur præclarus, explanationem edidit Symboli sancti Athanasii, quod a monachis post tres regulares psalmos ad primam quotidie canitur. Sacramentum quoque missæ seu eorum quæ in ea gerantur, quid mysterii contineant, aliquaque quamplura succincto narrandi genere luculentissime digessit. Nec minus ei studium in elegantissimorum opere ædificiorum fuit. Denique Germaniacus dicitur villa, tribus a nostro monasterio distans millibus. Hæc abbatibus qui ante eum fuerant maxima ex parte a fidelibus viris, quorum hæreditas erat, partim data, partim vendita est. In hac igitur idem Theodulfus abbas et episcopus ecclesiam tam mirifici operis construxit, ut nullam in tota Neustria inveniri posset ædificii opus quod ei, antequam igne cremaretur, valeret æquari. Totam namque arcuato opere eandem extruens basilicam, ita floribus gypseis atque musivo ejus venustavit interiora, pavementum quoque marmoreo depinxit emblemate, ut oculi inuentium vix grata satiarentur specie. Porro in matherio turris de qua signa pendebant, hujusmodi inseruit versus argenteo colore expressos: C

A *Hæc in honore Dei Theodulfus templa sacravi
Quæ dum quisquis ades, oro, memento mei.*

(57) Æmulatus itaque in hoc facto Magnum Carolum, qui ea tempestate Aquisgrani palatio tanti decoris ædificaverat ecclesiam, ut in omni Gallia nullam habeat similem. Verum memoratus princeps illud quod fecerat templum, sanctæ Dei genitricis Mariæ dedicari sub honore præcepit. At vero Theodulfus aulam a se constructam omnium conditori ac salvatori rerum Deo consecrans, cherubim gloriæ obumbrantia propitiatorium super altare ipsius artificiosissimo magisterio expressum his decoravit versibus.

*Oraculum sanctum et cherubim hic aspice spectans:
Et testamenti en micat arca Dei.*

B *Hæc cernens, precibusque studens pulsare tonantem,
Theodulphum votis jungito quæso tuis.*

Sed quia semper sapientibus invidetur, difficileque est in prosperis invidia carere, apud imperatorem Ludovicum ab æmulis accusatus conjurationis adversus eum factæ conscius fuisse, Andegavis exsiliatus, custodiæ etiam mancipatus est; ubi in die Palmarum, præsentem ipso rege, illos pulcherrimos versus, gloriam laudis Christi personantes, qui hodie per universas Gallias ab ecclesiasticis decantantur viris, e turri in qua custodiebatur a se compositos cecinit, quorum est exordium.

*Gloria, laus, et honor tibi sit. Rex Christe redemptor,
Cui puerile decus prompsit hosanna pium.*

ANNALES FLORIANENSES.

Ascripti sunt codici cyclorum decennovennalium Dionysii annos 532-1063 complexo, et jam in Bibliotheca regia Parisiensi sub n. 5443 asservato. Est membranaceus in-4°, sæculo ix exaratus, et adnotationes post annum 854 diversis cœtaneorum manibus adjectas exhibet, quas hic post Chesnium (t. III, p. 355-357) denuo ex authographo a me correctas auctasque sisto, omissis tamen fere omnibus quæ annum istam antecedunt, quippe quæ ex Pauli Diaconi Historia miscella, Annalibus S. Columbæ et Annalibus S. Amandi sint desumpta.

ANNO INCARNATIONIS DOMINI.

826. Leodelodus Floriacensis monasterii fundator obiit.

849. Anno viii Karoli regis, xii Kal. Martii existit terræmotus quasi decima hora noctis.

853. Adalbertus, bonæ memoriæ monachus, xi Kal. Jan. obiit.

864. Cometes apparuit circa Kalendas Maias per viginti dies.

866. Regnante Karolo, Ludovici filio, duo filii illius moriuntur, Hlotharius abbas, et Karolus rex Aquitaniorum. Avunculus quoque ejus

D Rhodulphus, consiliarius primasque palatii, hominem exit Necnon et Rhodulfus archiepiscopus Aquitaniorum. Et duo principes Aquitanici, Landricus et Imino, inter se dimicantes, semet interimunt. Rhothbertus quoque atque Ramnulfus viri miræ potentiæ, armisque strenui, et inter primos ipsi priores, Northmannorum gladio necantur.

877. Karolus Ludovici filius ii Non. Octobr. obiit, et Ludovicus filius eius vi Id. Decembris regnum suscepit.

878. Johannes papa in Gallias venit, et apud civitatem Trekas diu moratus est. Eodem anno

(57) Vide letaldum c. 3. De mirac. S. Maximini Miciac.